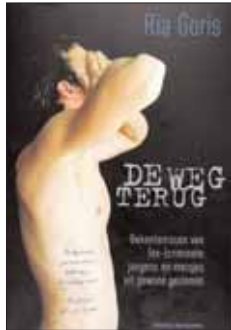

WOORD, KLANK & BEELD

BOEK NON-FICTIE

Jongens en meisjes op het verkeerde pad
Ria Goris

Ze hebben gewone, bemiddelde ouders. Ze komen materieel niets te kort, ze gaan op een degelijke school. En toch loopt het fout. Beginnen ze als dertienjarige met het gebruiken of verkopen van drugs, met stelen, met ander crimineel gedrag. De laatste jaren krijgen hulpverleners en jeugdrechters steeds vaker de maken met deze groep jongeren. „Het is makkelijk te verstaan dat jongens en meisjes vanuit bittere armoede of een chaotische thuis-situatie criminele feiten plegen. Maar wat maakt dat deze meisjes en jongens uit gewone gezinnen zich zo misdragen?“, vroeg journaliste Ria Goris zich af. Ze ging praten met zeven jongeren, een moeder en een aantal hulpverleners en bracht hun getuigenissen samen in *De weg terug*.

Mathijs is een goede leerling, tot hij het slachtoffer werd van pesterijen, nieuwe vrienden zoekt en met hen handtassen begint te stelen en mensen in elkaar te slaan. Jonas en zijn vrienden breken in hun school in en maken voor 25.000 euro aan apparatuur buit, voornamelijk

omdat hen dat spannend lijkt. Ellen kan er niet mee overweg dat mama's nieuwe vriend thuis veel te zeggen heeft, en wordt steeds rebelser. De conclusie lijkt duidelijk: het kan elk gezin overkomen.

„The day you realize you made mistakes is the day you do something about it.“ „De dag dat je door hebt dat je fouten hebt gemaakt, doe je er iets aan“, zo lezen we op de cover van het boek de tatoeage op het lichaam van een van de jongeren. Stuk voor stuk lopen de getuigenissen inderdaad relatief goed af. Onderweg is de hoop soms verder te zoeken, wanneer een uitgestoken hand op een ideaal moment de jongeren toch weer de foute richting uit stuurt. Maar uiteindelijk vinden ze toch de uitweg. Kaat, bijvoorbeeld, slaagde er niet in haar leven echt te beteren nadat ze met Oikoten naar Santiago de Compostela was gestapt. Twee jaar later komt de klik wel, door een reactie van haar vader. „Op een dag had ik dringend geld nodig voor drugs en belde ik naar mijn vader. ‘Pa, heb je 150 euro voor mij? Ze gaan mij in elkaar slaan, als ik hen niet kan betalen.’ Mijn vader zei gewoon dat het zijn probleem niet was en legde de hoorn neer. Op dat moment heb ik vanbinnen de knop omgedraaid.“ Kaat kickt af en redt het intussen goed met haar dochttertje en haar vriend.

Investeren in jongeren blijft zinvol, zo blijkt, hoe ver ze ook verdwaald lijken, want er is altijd hoop op een weg terug. (JVH)

Ria Goris, *De weg terug. Bekentenissen van (ex-)criminele jongens en meisjes uit gewone gezinnen*, Van Halewyck, Leuven, 2010, 224 blz., ISBN 978 94 613 1013 2.

BOEK ACTUALITEIT

Braziliaanse notities
Luc Vankrunkelsven

Luc Vankrunkelsven, norber-tijn van Averbode, verbleef sinds 2003 jaarlijks enkele maanden in Brazilië. Recent maakte hij twee lezingentournees doorheen het uitgestrekte Latijns-Amerikaanse land om zijn twee vorige sojaboeken te lanceren. Zijn levenswerk bestaat immers uit het ontrafelen van de onrechtvaardige structuren die ‘onze’ zucht naar veevoeder en brandstof voortbrengen. Voortdurend komen deze thema's terug, zeker nu Brazilië marktleider in de bio-brandstof wil zijn. Het boek, een collectie columns, wil ook een verzameling van fragmenten zijn

van de immense puzzel die het subcontinent Brazilië is.

Eén van de fragmenten onderstreept het belang van de Cerrado, de Braziliaanse savanne. Nu het Amazonegebied beter beschermd wordt, dreigt deze streek, zowat twintig procent van het Braziliaanse grondgebied, vol bebouwd te worden met suikerriet voor ethanol en met soja voor veevoeder en biodiesel. Dat heeft dramatische gevolgen voor de kleine boeren en voor het milieu.

Daarnaast krijgen we in de columns van Vankrunkelsven ook een goed beeld van het sociale en politieke klimaat in Brazilië en hoe geëngageerd het middenveld er is. Het laatste hoofdstuk beschrijft de spannende geschiedenis van het veevoeder en de gevolgen van het Europese landbouwsysteem voor de overzeese gebieden.

Het boek is geïllustreerd door kinderen uit arme gemeenschappen rond de universiteit Matinhos. Het verschijnt gelijktijdig in Brazilië en Europa. (EDS)

Luc Vankrunkelsven, *Brazilië-Europa in fragmenten?*, Wervel-Brussel, 2010, 136 blz., 12 euro zonder verzendkosten. Bestellen kunt u via 02 893 09 60 of via info@wervel.be.

CD KLASSIEK

Russische trompet
Romain Leleu

Romain Leleu is een piepjong Frans trompettist, die al talrijke prijzen oogstte. Samen met pianist Julien Le Pape verrast hij ons met een wondermooie Slavisch (lees vooral Russisch) repertoire. We horen Tsjajkovski, Glinka, Rahmaninov evenals

Rimski-Korsakov met zijn beroemde *Vlucht van de hommel*, maar daarnaast speelt Leleu ook fantastische werken voor trompet van een aantal minder bekende componisten zoals Carl Brandt, Alexander Goedecke of Oskar Böhme. Van laatstgenoemde bijvoorbeeld is er het concert in fa klein, in romantische stijl. Het aanbod voor trompetsolo of duo is nu eenmaal niet ruim en dus was het een goed idee van deze jonge vertolkers om nieuwe paden te verkennen. Leleu komt uit het noorden van Frankrijk, meer bepaald uit Rijsel, en hij speelt al sinds zijn zesde trompet. Hij mocht zich verheugen in de steun van niemand minder dan Maurice André, de grote meester op dit lastige instrument.

Op zijn vijftienvijftigste staat de jonge Fransman op de drempel van een grote carrière. Zijn spel is rijk en gevarieerd, maar vooral weet hij een prachtig heldere

sonoriteit uit zijn instrument te toveren. Die transparantie en snelheid monden bij hem uit in een aangename, vrolijke virtuositeit die speels blijft van begin tot eind en nooit omslaat in pompeus gedoe. Daarmee heeft hij alles in huis om zijn rechtmatige plaats onder de trompetvirtuozen te mogen opeisen, maar ook om het hart van het ruime publiek te winnen. (JC)

Slavonic Spirit, door Romain Leleu (trompet) en Julien Le Pape (piano), Aparté (distributie harmonia mundi), AP 004, 20,85 euro.

CD JAZZ

Eerbetoon aan collega
Paul Motian

Bill Evans was een van de belangrijkste jazztrompettisten. Een man die grote klassieke songs naliet en die met bassist Scott LaFaro en drummer Paul Motian in 1961 in New York de jazzwereld verbaasde. Tevoren stonden drummer of bassist meestal in een dienende rol ten aanzien van de pianist of trompettist. Dat Evans koos voor gelijkwaardigheid, kwam door zijn vertrouwde met de klassieke muziek.

Evans' aanpak en lyrische speelstijl heeft diepe sporen nagelaten en zijn invloed loopt ook vandaag nog door bij pianisten als Chick Corea en Keith Jarrett. Bill Evans was een genie, maar een genie geplaagd met voortdurende twijfel over zijn eigen kunnen, een twijfel waarvan hij zich alleen door drugs scheen te kunnen

bevrijden. Het kostte hem uiteindelijk in 1980 het leven.

Na zijn samenwerking met Bill Evans schakelde drummer Paul Motian over naar Keith Jarrett, tot hij zijn eigen groep creëerde met tenorsax Joe Lovano, gitarist Bill Frisell en bassist Marc Johnson. Deze cd is dan ook een waar eerbetoon. En dan nog wel van iemand die de grote pianist ook echt van nabij heeft gekend. Geen wonder dus dat Motian de originele Evans' nummers oppoetst tot ze heerlijk blinken. (JC)

Paul Motian, *Compositions by Bill Evans*, met Paul Motian (drums), Bill Frisell (gitaar), Joe Lovano (tenor sax) en Marc Johnson (bas), Winter & Winter (distributie harmonia mundi), WW 910 166-2, 21,25 euro.

CD KLASSIEK

Religieuze muziek
Edmund Rubbra

Edmund Rubbra (1901-1986) is een Brits componist met een loopbaan die haast de hele twintigste eeuw overspant. Hij werd geboren in een arbeidersfamilie en kon slechts na het winnen van een studiebeurs muziek studeren. Later werd hij professor muziek in Oxford. Zijn bekendste werken zijn elf symfonieën, waarvan de achtste werd opgedragen aan de jezuïet Pierre Teilhard de Chardin.

Op deze plaat staat een prachtig vioolkwartet en enkele bloedmooie liederen. Het oudste dateert van 1922 en vormt samen

met *O excellent Virgin Princess* (van zowat dertig jaar later) een tweeluikje met een *Ave Maria*. Tussen het kwartet en dit weesgegroet zijn vijf werken geplaatst die elk een van de sonnetten van de renaissance-dichter Edmund Spenser voor hun rekening nemen.

Belangrijk in het leven van de componist is zeker zijn opname in de katholieke Kerk in 1948. Dat was trouwens voor hem de rechtstreekse aanleiding voor een Dominicusmis. Maar ook de anglicanen vergaten hem niet. Zijn *Magnificat* en *Nunc dimittis* staan nog altijd op het repertoire van menig kathedraalkoor. Ook zijn vioolkwartetten schreef hij niet op een drafje: het eerste componeerde hij in 1933 en het laatste in 1977. De man ging dus niet over een nacht ijs.

Hij had dan ook een heel hoge opvatting over dit bijzondere formaat van kamermuziek. Dat horen we ook op deze cd. Rubbra slaagt erin zowel melodisch als ritmisch de aandacht van de luisteraar vast te houden. Zoals in zijn liederen is ook hier een zekere openheid en aandacht te ontdekken voor ‘het on(be)grijpbare’ van het bestaan en de wereld. Kortom, dit is meditatieve muziek, hoe men het ook draait of keert.

Edmund Rubbra was geen avant-gardekunstenaar, die alleen bezig was het werk van zijn voorgangers af te breken. Hij was een componist die het nieuwe van de vernieuwers perfect aanvoelde. Hij slaagde erin het nieuwe mooi te integreren in het traditionele. En bovendien is zijn muziek gekruid met een heel persoonlijke en aansprekende vertrouwde omgang met de christelijke spiritualiteit. Dat maakt zijn muziek werkelijk tijdloos. (JC)

Edmund Rubbra, *String Quartet Number 2. Amoretti. Ave Maria. Gratia Plena. Piano Trio in 1. Movement*, door Charles Daniels (tenor), Martin Roscoe (piano) en het Maggini Quartet, Naxos (distributie Codaex), 8.572286, 7 euro.